

Türk Halk Müziği Eserlerinin Viyola Eğitiminde Kullanılabilirliği Üzerine Bir Araştırma

A Study on to What Extent Turkish Folk Music Can Be Used in Viola Education

Zeki NACAĞLI

GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitim Anabilim Dalı, Ankara-TÜRKİYE

ÖZET

Bu çalışma, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı Ana Bilim Dalında sekiz yarıyılık bir süreçte uygulanan viyola eğitimine katkı sağlamak amacı ile hazırlanmıştır. Bu amaçla TRT Müzik Dairesi Yayınları Türk Halk Müziği repertuarından bölge ayrımı gözetilmeksizin, tampere sisteme uygun olarak yetmiş türkü seçilmiştir. Elde edilen bulgular, bu konuda söz sahibi olan çeşitli sanatçı ve eğitimcilerin görüşleri doğrultusunda hazırlanıp, sekiz yarıyılık süreçte uygulanan viyola eğitiminin her yarıyılı (Güz, Bahar) için ayrı ayrı düzenlenerek viyola çalma tekniğine uygun hale getirilmiştir. Öğrencilerin Türk kültür mirası içerisindeki müzikal ortamda yetişmiş oldukları gerçeğinden yola çıkılarak yapılan bu çalışmanın sonucunda, viyola eğitimi için "Halk Ezgileri" dağarcığı oluşturularak, öğrencilerin çalgılarına karşı ilgi ve başarılarını arttırmaları, evrensel yay tekniklerini ve becerilerini geliştirmeleri, çalgılarını meslek yaşamlarında daha verimli kullanmaları beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Halk Müziği, Viyola Eğitimi, Viyola Dağarı

ABSTRACT

This study has been carried out to make a contribution to viola education in the eight-term period in Music Teaching Programme of Fine Arts Department in Education Faculty. For this purpose, 70 folk songs were selected from TRT Music Department Publication Turkish Folk Music repertoire regardless of region. Findings were prepared in line with the suggestions of artists, and educators specializing in the subject. They were modified individually for viola playing technique for eight-term viola education. Since it is a fact that students grow up in the musical environment of Turkish Cultural Legacy, increasing interests and success in their instruments through developing the repertoire of viola in Folk Music, developing the universal bow techniques and skills, and using their instruments more productively in their professional lives are expected from the students, as a result of this study.

Key Words: Turkish Folk Music, Viola Education, Viola repertoire

1. Giriş

Bu bölümde araştırma durumunun kavranıp, anlaşılmasına yardımcı olacağı düşüncesiyle, müzik kavramından yola çıkılarak müzik eğitimi ve halk müziğine değinilmiş, bu konularla ilgili olarak çeşitli düşünür ve bilim adamlarının görüşleri ortaya konulmuştur. Daha sonra diğer ulusların besteci ve eğitimcilerinin, kendilerine özgü olan halk müziklerinden, müzik eserleri ve eğitim alanında nasıl yararlandıklarından örnekler verilmiştir. Ayrıca Ulu Önder Atatürk'ün müziğimizin gelişip evrensel müzikler içerisinde yer alabilmesi için halk ezgilerimizden yararlanılması ile ilgili görüşlerine yer verilmiştir. Ülkemizde bu konu ile ilgili yapılan çalışmalara örnek olarak Türk Beşleri'nin eserleri ve müzik eğitimcisi Ali Uçan'ın keman eğitimi ile ilgili çalışma ve yayımları gösterilmiştir. Çalışmaya destek olması amacıyla, ülkemizdeki Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programları Ana Bilim Dallarında uygulanan viyola eğitim programı ele alınmış, öğrencilerin üyesi oldukları toplumun müzikal yapılanması hakkında bilgi verilmiştir. Bu bölümden sonra araştırmanın problem durumu, araştırmanın amacı, önemi, sayıtlılar, sınırlılıklar belirtilmiş, araştırmaya özgü terimlerin tanımları yapılmış, devam eden bölümde ise, eğitim, müzik eğitimi, çalgı eğitimi, Türk Halk Müziği, THM'nin türleri, ezgisel yapısı, çalgıları ve THM'de kullanılan ayaklar (diziler), viyolanın yapısı gelişimi ve yaylı çalgılar içindeki yeri hakkında bilgi verilmiştir.

2. Yöntem

Bu araştırmada, Türk Halk Müziğinin izlediği süreç, viyolanın geçmişte evrimini nasıl tamamlayıp günümüze ulaşması, türkülerde derleme tarihinden sonra olabilecek değişikliklerin saptanması gibi olayların geçmişle olan ilişkisinin incelenmesinde Tarihsel Araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Türk Halk Müziği eserlerinin viyola eğitiminde kullanılabilirliğini saptamaya yönelik Betimsel Araştırma yöntemi kullanılmış, uygulanmakta olan viyola eğitimindeki sınıf

düzeylerini belirlemede, konusunda uzman çeşitli sanatçı ve eğitimcilerin görüşü alınmıştır. Ayrıca hazırlanan eserler viyola öğrencilerine çaldırılarak sınanmıştır.

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın Evreni Türk Halk Müziği eserleridir.

Araştırmanın örneklemini, TRT Müzik Dairesi Yayınları Türk Halk Müziği repertuarındaki eserlerden viyola eğitiminde kullanılmaya elverişli olan Garip, Bozlak, Misket, Yörük, Azeri (muhalif), Müstezat ve Karasevda ayaklarından (dizilerinden) belirlenmiş yetmiş türkü ve halk ezgisi oluşturmaktadır.

2.2. Verilerin Toplanması

Türk Halk Müziği eserlerinin viyola eğitiminde uygulanabilirliğini saptamak ve alt problemlere çözüm bulabilmek için çeşitli kitaplar, ansiklopediler, bazı ses bantları, sempozyum ve kongre bildirimleri, Türk Halk Müziği repertuarı taranarak veriler toplanmış ve viyola eğitimcileriyle görüşmeler yapılmıştır.

2.3. Verilerin Çözümlemesi

Türk Halk Müziği eserlerinin viyola eğitimine uygulanabilirliğine ilişkin kaynakların taranması ile elde edilen tüm bilgiler araştırmacı tarafından analiz edilerek bir senteze ulaşılmıştır. Araştırmada kullanılan Türk Halk Müziği eserlerinin bölgesel özellikleri, genel karakterleri ve icrâ edilmiş şekilleri incelenerek viyola dağarcığına kazandırılması düşünülen türkülerin, yay ve parmak numaraları ile teknik düzenlemeleri yapılmıştır. Hazırlanan türküler, konusunda uzman çeşitli sanatçı ve eğitimcilere gösterilmiş, eleştiriler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Ana Bilim dallarında uygulanan viyola eğitimi programındaki sınıf düzeylerine göre “halk ezgileri” dağarcığı oluşturulmuştur.

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde, TRT Müzik Dairesi Yayınları Türk Halk Müziği repertuarının değişik bölgelerinden seçilmiş yetmiş türkü bulunmaktadır. Hazırlanan türküler aşağıda dizi ve seyirleri belirtilmiş olan Garip, Müstezat, Azeri (muhalif), Karasevda, Misket, Yörük ve Bozlak ayaklarından ve ülkemizde sıkça kullanılan 2/4, 3/4, 5/8, 6/8, 7/8, 9/8, 10/8, 12/8, vb. usûllerden seçilmiştir.

Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı Ana Bilim Dalında uygulanan viyola eğitimine destek üzere 1, 2, 3 ve 4. sınıfların her yarı yıl (Güz-Bahar) için düzenlenen türkülerde; detache, legato, portato, staccato, spiccato gibi evrensel yay teknikleri ile, değişik tınılar elde etmek için uygun nüans ve dualiteler kullanılmış, farklı pozisyonlardan yararlanılmıştır. Türk Halk Müziği eserlerinde sıkça kullanılan süslemeleri çalabilmek için mordan, grupetto ve triller kullanılmıştır.

The image displays ten musical staves, each representing a different Turkish folk tune. The tunes are arranged in two columns and five rows. The first row contains 'BOZLAK' and 'GARIP'. The second row contains 'AZERİ (MUHALİF)' and 'KARASEVDA'. The third row contains 'SOL MÜSTEZAT' and 'FA MÜSTEZAT'. The fourth row contains 'DO MÜSTEZAT' and 'YÖRÜK'. The fifth row contains 'MİSKET'. Each staff is written in a single system with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values and accidentals, with some staves featuring a '3' time signature. The tunes are presented as single melodic lines.

Tablo-1. Birinci Sınıf Güz Dönemi (I. Yarı yıl)

NO	TÜRKÜLER	YÖRE	AYAK	USÛL
1	Armudu Taşlayalım	Malatya	Sol müstezat	4/4
2	Bilmem Şu Feleğin	Orta Anadolu	Do müstezat	4/4
3	Boz Eşek Halayı	Adıyaman	Do müstezat	4/4
4	Çeçen Kızı	Artvin / Şavşat	Muhelif / Azeri	4/4
5	Lâmbada Şişesiz Yanmaz mı	Gaziantep	Muhelif / Azeri	4/4
6	Takıver Zilleri	Antakya	Do müstezat	4/4
7	Yüksel Barı	Ağrı	Muhelif / Azeri	4/4

Dönem sonunda elde edilmesi beklenen *Teknik* ve *Kazanımlar*:

- 1- Viyolayı doğru tutabilme
- 2- Bütün yayda basit tartımlarla detache çalabilme
- 3- Bağlı çalabilme
- 4- Yay detache (ayrı) ve bağlı kullanabilme
- 5- Birinci konumda sol ve re tellerini birlikte kullanabilme
- 6- Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü parmağı tele düşürebilme

Tablo-2. Birinci Sınıf Bahar Dönemi (II. Yarı yıl)

NO	TÜRKÜLER	YÖRE	AYAK	USÛL
1	Açıl Mor Menevşem	Sivas	Do müstezat	2/4
2	Burçak Tarlası	Tokat	La	2/4
3	Depki	Adana	Sol müstezat	4/4
4	Et Aldım Dirheminen	Adana	Muhelif / Azeri	4/4
5	Habudiyar	Doğu Anadolu	Sol müstezat	3/8
6	Pınar Baştan Bulanır	Çanakkale	Muhelif / Azeri	2/4
7	Şeftali Ağaçları	Sinop	Do müstezat	2/4

Dönem sonunda elde edilmesi beklenen Teknik ve Kazanımlar:

- 1-Yayı değişik bağ şekilleriyle kullanabilme (alt yarı, üst yarı bütün yay gibi)
- 2-Yayı dipte, uçta ve ortada kullanabilme
- 3-Yayın her yerinde tel değiştirmeyi uygulayabilme
- 4-Birinci konumda dört teli içeren çalışmaları yapabilme
- 5-Tartım bilgisini geliştirebilme
- 6-Hızlı (agilite) çalabilme

Tablo-3. İkinci Sınıf Güz Dönemi (III. Yarı yıl)

NO	TÜRKÜLER	YÖRE	AYAK	USÛL
1	Asmalıdır Evimiz	Orta Anadolu	Sol müstezat	6/4
2	Aya Bak Nice Gider	Erzurum	Do müstezat	4/4
3	Bildiş Oyun Havası	Amasya	Do müstezat	4/4
4	Bu Babamın Evidir	Artvin	Sol müstezat	6/8
5	Karabağ	Artvin	Garip	6/8
6	Karahisar Kalesi	Afyon	Bozlak	2/4
7	Karahisar Oyun Havası	Afyon	Muhelif / Azeri	9/8
8	Pamukçu Bengi Zeybeği	Balıkesir	Garip	9/4
9	Saz Havası	Urfa	Garip	4/4
10	Su Gelir Akmayınan	Niğde	Muhelif / Azeri	4/4
11	Temir Ağa	Sivas	Do müstezat	2/4

Dönem sonunda elde edilmesi beklenen Teknik ve Kazanımlar:

- 1-Aksak usûlleri kavrayabilme
- 2-2. parmakta tril yapabilme
- 3-Eserlerde benzer motiflere farklı yay şekilleri uygulayarak bağlı çalma (legato), bütün yay, alt yarı, üst yarı gibi yay tekniklerini çalabilme
- 4-Bağlı ve bağısız hızlı (agilite) çalabilme

- 5-Türk müziğinde sıkça kullanılan artık ikili aralığı kullanabilme
- 6-9/4, 9/8 ve 6/8'lik usûlleri çalabilme
- 7-Eser içinde meydana gelebilecek olası ritim değişikliklerini uygulayabilme
- 8-Nüans terimlerine dikkat ederek müzikal çalabilme
- 9-Birinci konumda Si (β) ve Mi (β) seslerini uygulayabilme

Tablo-4. İkinci Sınıf Bahar Dönemi (IV.Yarı yıl)

NO	TÜRKÜLER	YÖRE	AYAK	USÛL
1	Alay Zeybeği	Balıkesir	Sol müstezat	9/2
2	Ay Oğlan Tatar mısın	Bilecik	Garip	9/8
3	Azeri Oyun Havası	Azerbaycan	Garip	12/8
4	Dahlenk	Erzurum	Do müstezat	4/4
5	Hekkari	Erzurum	Garip	10/8
6	Hoş Gelişler Ola	Kars	Sol müstezat	12/8
7	Koçeri Bar Havası	Erzurum	Muhelif / Azeri	4/4
8	Kozak Zeybeği	Bergama	Garip	9/2
9	Söke Oyun Havası	Aydın / Söke	Garip	4/4
10	Tamara	Erzincan	Garip	10/8

Dönem sonunda elde edilmesi beklenen Teknik ve Kazanımlar:

- 1- Yarım pozisyonu uygulayabilme
- 2- Artık ikili aralığı kullanmayı pekiştirme
- 3- Bağlı ve bağımsız hızlı (agilite) çalabilme
- 4- 10/8, 9/2, 9/8'lik gibi aksak usûlleri çalabilme
- 5- Vurgu (accent) [<] tekniğini uygulayabilme
- 6- 2. pozisyona hâkim olabilme
- 7- Eser içinde meydana gelebilecek ritim değişikliklerini uygulayabilme
- 8- Karmaşık tartımları çalabilme
- 9- Çarpma (appoggiatür) yapabilme
- 10- Yay; uçta, dipte ve ortada kullanabilme

Tablo-5. Üçüncü Sınıf Güz Dönemi (V. Yarı yıl)

NO	TÜRKÜLER	YÖRE	AYAK	USÛL
1	Bir Ateş Ver Sigaramı Yakayım	İzmir	Sol	9/4
2	Bizim Eller Ne Güzel	Van	Re	10/8
3	Edirne Karşılması	Edirne	Garip	9/8
4	Eklemedir Koca Konak	Aydın	Bozlak	2/4
5	Entarisi Ala Benziyor	İstanbul	Garip	9/8
6	Gide Gide Yoruldum	Bodrum	Garip	9/4
7	Kıbrıs Zeybeği	Silifke	Garip	9/8
8	Osman Paşa	Rumeli	Bozlak	3/4
9	Sin Sin	Bünyan	Sol müstezat	4/4
10	Üsküdar'a Gider İken	İstanbul	Sol	4/4

Dönem sonunda elde edilmesi hedeflenen Teknik ve Kazanımlar:

- 1- Çarpma yapmayı geliştirebilme
- 2- 9/4, 10/8, 9/8'lik gibi aksak usûlleri çalabilme
- 3- Staccato tekniğini çalabilme
- 4- Vibrato yapabilme
- 5- 2. ve 3. pozisyonda çalabilme
- 6- Karmaşık yay şekillerini uygulayabilme
- 7- Portato tekniğini çalabilme

Tablo-6. Üçüncü Sınıf Bahar Dönemi (VI. Yarı yıl)

NO	TÜRKÜLER	YÖRE	AYAK	USÛL
1	Arpa Ektim Biçemedim	Van	Sol müstezat	5/4
2	Bergama Bengisi	İzmir / Bergama	Sol müstezat	9/2
3	Bülbülüm Altın Kafeste	Rumeli	Bozlak	9/8
4	Cirit Havası	Kayseri	Garip	4/4
5	Dağlı Zeybeği	Muğla	Sol müstezat	9/4

Tablo-6. Üçüncü Sınıf Bahar Dönemi (VI. Yarı yıl) (Devamı)

6	İzmir'in Kavakları	İzmir	Muhelif / Azeri	9/8
7	Kervan	Eskişehir	Fa müstezat	2/4
8	Naz Barı	Azerbaycan	Garip	3/4
9	Tavas Zeybeği	Denizli	Garip	9/4
10	Yağcılar Zeybeği	İzmir	Karasevda	9/4

Dönem sonunda elde edilmesi hedeflenen Teknik ve Kazanımlar:

- 1- Vibratoyu geliştirme
- 2- Staccato ve spiccato tekniğini çalabilme
- 3- 2. ve 3. pozisyonda çalabilme
- 4- Çift ses çalabilme
- 5- Türküleri müzikal çalabilme

Tablo-7. Dördüncü Sınıf Güz Dönemi (VII. Yarı yıl)

NO	TÜRKÜLER	YÖRE	AYAK	USÛL
1	Altunu Bozdurayım	Kayseri	Garip	12/8
2	Arpalar Orak Oldu	Bayburt	Garip	7/8
3	Balıkesir Zeybeği	Balıkesir	Yörük	9/8
4	Çay Elinden Öteye	Rize	Garip	7/8
5	İzmir Zeybeği	İzmir	Yörük	9/4
6	Somalı Zeybeği	Manisa	Garip	9/4
7	Taş Köprü Zeybeği	Kastamonu	Do müstezat	9/4
8	Yarım İstanbul'u Mesken mi	Kayseri	Muhelif/Azeri	15/8

Dönem sonunda elde edilmesi hedeflenen Teknik ve Kazanımlar:

- 1- Staccato ve spiccato tekniğini pekiştirme
- 2- Türk Halk Müziğinde sıkça kullanılan 1/32'lik değerdeki notaları uygulayabilme
- 3- 3. pozisyonda hızlı (agilite) çalabilme
- 4- Belirlenen ayaklardaki herhangi bir türküyü seslendirebilme
- 5- Çift ses çalmayı pekiştirme

Tablo-8. Dördüncü Sınıf Bahar Dönemi (VIII. Yarı yıl)

NO	TÜRKÜLER	YÖRE	AYAK	USÛL
1	Çalın Davulları	Rumeli	Misket	10/8
2	Çekemedim Akça Kızın Göçünü	Serik	Sol müstezat	4/4
3	Dımıdan	Burdur	Sol müstezat	9/16
4	Harmandalı Zeybeği	Ege	Garip	9/4
5	Hekimoğlu	Ordu	Do müstezat	4/4
6	Karşılama	Giresun	Muhelif / Azeri	9/8
7	Zeybek	Ege	Garip	9/8

Dönem sonunda elde edilmesi hedeflenen *Teknik* ve *Kazanımlar*:

- 1- Belirlenen ayaklardaki herhangi bir türküyü seslendirebilmeyi pekiştirme
- 2- Türk Halk Müziğinin değişik seyirlerinden viyola ile çalınabilecek örnekler sunabilme
- 3- 4. pozisyonda çalabilme
- 4- 2. ve 3. parmaklardaki tril yapabilme
- 5- Mordan (u) ve Grupetto (T) tekniğini uygulayabilme
- 6- Pizzicato yapabilme

4. Sonuç ve Öneriler

Dünyada her ulusun kendine özgü bir halk müziği vardır. Her ulus kendi kültürel mirasına sahip çıkıp, bu mirası çeşitli müzikal alanlarda da işledikten sonra dünyaya tanıtmaya çalışmaktadır. Bu evrenselleşme işlemine yardımcı olan yöntemlerden biri de çalgı eğitiminde kullanılan metotlardır. Bir çok ülkenin çalgı eğitiminde kendi öz müziklerinden faydalandıkları bilinmektedir.

Genelde çalgı eğitiminde, özelde viyola eğitiminde öğrencilerin Türk kültür mirası içerisindeki müzikal ortamda yetişmiş oldukları gerçeğinden yola çıkılarak benzer yöntemler izlenebilir.

Bu bağlamda; Viyola eğitiminde kullanılan mevcut yöntemlere (Berta Volmer, Hannsitt, Ayfer Tanrıverdi vb. metotlarla yapılan eğitim) destek vermek üzere öğrencilerin ilgi ve başarısını arttırmaya yönelik olarak hazırlanmış bu araştırmadaki eserler, TRT Müzik Dairesi Yayınları Türk Halk Müziği repertuarından, bölge ayrımı gözetilmeksizin tampere sisteme uygun olarak seçilmiş ve viyola çalma tekniğine uygun hâle getirilmiştir. Viyola çalmasına uyarlanmış Türk Halk Müziği eserlerinin, sekiz yarı yıllık süreçte verilen viyola eğitiminin her yarı yılı (Güz-Bahar) için farklı bir şekilde düzenlenen bu çalışmanın uygulanmasıyla şu sonuçlara varılabilir.

- 1- Halk müziğimizin evrensel niteliklerdeki bir çalgı ile seslendirilip yorumlanması müziğimizin evrenselleşmesi yolunda katkı sağlayabilir.
- 2- Hazırlanan türkülerin, eğitim kurumlarında veya halk arasındaki dinletilerde ilgi çekebileceği ve viyolaya olan ilginin artabileceği görülebilir.
- 3- Öğrenciler çalgılarını meslek yaşamları süresince daha verimli kullanabilir.
- 4- Öğrencilerin eser yorumlama ve müzikalitetlerinin geliştiği dolayısıyla kendilerine olan güvenlerinin artabileceği görülebilir.
- 5- Öğrencilerin deşifre yeteneğinin gelişip, artabileceği görülebilir.
- 6- Öğrencilere, Türk müziğinde sıkça kullanılan artık ikili aralığını çalma benimsetilebilir.
- 7- Öğrencilerin güncel yaşamlarında karşılaşabilecekleri herhangi bir türküyü viyola ile seslendirmeleri beklenebilir.

Yapılan araştırmanın sonuçları doğrultusunda konu ile ilgili aşağıdaki öneriler sunulmaktadır:

- 1- Türk Halk Müziği eserlerinin evrensel viyola teknikleriyle ele alınıp düzenlemesiyle oluşturulan eserler, öğrencilere çaldırılarak çalgılarına olan sevgileri ve ilgileri arttırılmalıdır.
- 2- Evrensel normlara göre düzenlenmiş bir halk türküsü, diğer ulusların eğitim kurumlarında da çalınıp değerlendirilmelidir.
- 3- Eserlerin seslendirilmesindeki problemlerin giderilmesi ve ezgilerimizin karakteristik özelliklerinin yansıtılabilmesi için sol el parmak

- numaralarının (duatelerinin) uygun seçilmesi, yay şekillerinin, vibrato, grupetto, mordan ve tril gibi tekniklerin yerinde kullanılması gerekmektedir.
- 4- Türk Müziğinde sıkça rastlanan, tempo ve ritim değişikliklerine, aksak usüllere olan hâkimiyet arttırılmalıdır.
 - 5- Viyola çalımındaki hızı (agilite) geliştirmek için oyun havaları gibi akıcı eserlerden yararlanırken, yay teknikleri ve müzikaliteyi geliştirmek için zeybek vb. türde ağır ezgilerden yararlanılmalıdır.

Kaynaklar

- Açın, C. (1994). *Enstruman Bilimi*, İstanbul.
- Akdoğu, O. (1999). *Türk Müziğinde Perdeler*, Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Arseven, V. (1977). *Türk Halk Müziğinin Ezgisel Yapısı*. I. Uluslar Arası Türk Folklor Kongresi, Ankara.
- Ataman, M.A. (1947). *Musiki Tarihi*, Ankara,
- Bailey, K. (1981). *Uygurluk Ve Sanat Genel Kültür Ansiklopedisi*, İstanbul.
- Çalışır, F. (1992). *Çalgı Eğitimi*, Ankara: Dağarcık Yayınları.
- Ece, A. S. (1998). *Ortaçağdan Barok Döneme Kadar Viyoladaki Yapısal Değişimin İncelenme*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Ersoy, A. (1995). *Sanat Kavramlarına Giriş*, İstanbul.
- Fenmen, M. (1991). *Müziğin El Kitabı*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Fischer, E. (1995). *Sanatın Gerekliliği*, İstanbul.
- Gazimihal, M. (1961).R., *Müsiki Sözlüğü*, İstanbul.
- Göbelez, C. (1996). *Çalgılar Dünyasında Keman*, İstanbul.
- Grolier International Americana, (1993). *Encyclopedia*, İstanbul: Sabah Yayıncılık.
- Haroncourt, N. (1996). *Baroque Music Today*, London.
- İlyasoğlu, E. (1995). *Zaman İçinde Müzik*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- İnayat K. S. (1994). *Müzik*, İstanbul.
- Kaptan, S. (1995). *Bilimsel Araştırma Teknikleri Ve İstatistik Yöntemleri*, Ankara.
- Karasar, N. (1986). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara.

- Kaya E. G. (1993). *Bağlama Metodlarının Karşılaştırmalı Yöntemle İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi, İzmir.
- Konfüçyüs, (1998). *Dünya Edebiyatından Seçmeler, Büyük Bilgi*, İstanbul.
- Lasserre, P. (1997). *Nietzsche'nin Müzik Üzerine Düşünceleri*, İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Lavignac, A. (1999). *Musiki Terbiyesi*, İstanbul.
- Remnant, M. *Musical Instruments And Illustrated History From Antiquity To The Present*, London
- Sachs, C. (1965). *Kısa Dünya Musikisi*, İstanbul.
- Say, A. (1985). *Müzik Ansiklopedisi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (1996). *Müzik Öğretimi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (1998). *Türkiye'nin Müzik Atlası*, İstanbul: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Saydam, E. (1998). *Müzik Kongresi, Bildiriler, Sorular, Cevaplar*, Ankara, 62.
- Selanik, C. (1996). *Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni*, Ankara.
- Sözer, V. (1993). *Müzik Ansiklopedik Sözlük*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Şentürk, N. (1993). Müzik Türlerinin Geleceğinde Türkiye'de Okul Müziğinin Bugünü ve Yarını. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Yeni Dönem (Kış 93), (1)*, 351-353.
- TRT Müzik Dairesi Yayınları, *Türk Halk Müziği Repertuarından Seçilen Eserler*, Ankara.
- Tura, Y. (1992). Müziğin İnsan Üzerindeki Etkileri, *Orkestra Dergisi*, 231, 6.
- Uçan, A. (1996). *İnsan Ve Müzik-İnsan Ve Sanat Eğitimi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yaygınöl, H. S. (1988). *Müziğin Gelişim Biçimleri*, Eskişehir.
- Yener, F. (1983). *Müzik*, İstanbul: Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayınları

Uyarılma : Zeki NACAKCI
Kazanımlar: By,Üy,Ay tok.
Metronom : $\text{♩} = 80$

Yörensi : Mülâtya
Ayak : Sol müstezat
Düzey : 1. yarıyıl

ARMUDU TAŞLAYALIM

The musical score for "ARMUDU TAŞLAYALIM" is written in bass clef, 2/4 time, and the key of D major (one sharp). The score consists of six staves. The first staff has lyrics "Ay By Üy By" under the notes. The second and third staves have a "V" above the first note and "Ay" below. The sixth staff has "rit." below the final note.

Uyarılama : Zeki NACAĞCI
Kazanımlar: pizz. / poz. deę.
Metronom : ♩ = 140

Yöresi : Rumeli
Ayak : Misket

ÇALIN DAVULLARI ÇAYDAN AŞAĞYA

The musical score is written for a single melodic line in 10/8 time, featuring a key signature of one flat (B-flat). The score is divided into six systems, each beginning with a double bar line and a repeat sign. The first system includes the lyrics 'Ay By' under the first two notes. The score contains various musical notations such as slurs, accents, and fingerings (e.g., '2', '3'). Performance instructions include 'pizz.' (pizzicato), 'arco' (arco), and 'rit.' (ritardando). The piece concludes with a double bar line and a repeat sign, with the word 'Son' written above the final measure.